

1907

KÖZLEMÉNYEK

1907

□ KIADJA AZ IPARTESTÜLET, BUDAPEST, VIII., NÉMET-UTCA 22 □

79. SZÁM SZERKESZTŐ: SZIKLAI ZSIGMOND ÉPÍTŐ MESTER ÁPRILIS 13

Telefonunk 87—08.

**Tisztességes építőiparos szervezetlen iparossal,
gyárossal vagy szállítóval nem dolgoztat.**

**A kizárás még tart! — Dolgozni még nem
szabad!**

**Önérzetes iparos a kizárás alatt segédekkel
nem dolgozik!**

Szoros kitartás! Az igazság a mi részünkön van!

MEGHIVÓ.

A Magyar Építőmesterek Egyesületének építőmesterei szakosztálya f. évi április hó 18-án, csütörtökön, este 8 órakor ülést tart.

Tárgy: Az elszámoló szabályzat folytatólagos tárgyalása. Folyó ügyek. Indítványok.

Ülés után társasvacsora.

A Magyar Építőmesterek Egyesülete választmánya f. hó 11-én tartott ülést *Kunfalvi Nándor* elnöklésével. Jegyző: *Miklós Ede*.

Elnök jelenti, hogy egy tag ellen benyújtott kizárási indítványt az indítványtevők visszavonták.

A budapesti építőmesterek szövetségének átirata, melyben a helyiség és telefon használatát 1907. május 1-re felmondja, tudomásul vétetik.

Szakál Lukács levele alapító tagsági díjának befizetéséről dr. Kéler ügyésznek küldetik meg elintézés végett.

A Fővárosi Közmunkák Tanácsa átiratának részletes tárgyalására, melyben az építési tervek benyújtására vonatkozó határozatok foglaltatának, *Sziklai, Marton* Ákos és *Szuchy* tagok kértettek fel és a testvéregyesületekkel mint M. É. Sz. és M. M. É. E. történendő

közös aktio megindítására a határozat sérelmes pontjai ellen, elhatároztatott.

A Numizmaták abbeli ajánlata, hogy az egyesület helyiségeit használhassák, az elnökségnek adatik ki a feltételek részletes megállapítása végett.

A balesetügyi kiállítás elnökségének átírata *Barcsai* pénztáros-hoz utaltatik javaslattétel végett.

Groh István tanár „Magyar diszító művészet“ című munkája az egyesület könyvtára részére megrendeltetik.

A Magyar Építőmesterek Egyesületének építőmesteri szakosztálya f. évi április hó 11-én, *Sziklai Zsigmond* elnöklésével igen látogatott ülést tartott. Jegyző *Pásztor Béla*.

Elnök jelenti, hogy az építési cím használata ügyében eljár a *műegyetem rektoránál* és a *M. É. Sz.* első mesterénél. Sikerült megszereznie az építész cím ügyében hozott ismeretes miniszteri határozat másolatát és ezt a szakosztálynak bemutatja. Jelenti, hogy a *Mérnök- és Építészegylet* hétfői ülésén e tárgyban fel fog szólni. Kéri, hogy az egyesületnek azon tagjai, kik a Mérnök-Egyesületnek is tagjai, a jövő hétfői szakosztályi ülésen minél számszerűbben megjelenni sziveskedjenek. A szakosztály az *elnök* előterjesztését tudomásul veszi.

Neumann Lajos mérnök bemutatja állítható háromszögét. A szakosztály elismerését fejezi ki az igen jól használható műszer feltalálójának.

Elnök az ülést $\frac{1}{2}$ 8 órakor bezárja és a jövő ülést április hó 18-ára tűzi ki.

Építőiparosok Országos Szövetsége. A Magyar Építőiparosok Országos Szövetsége vasárnap, f. hó 7-én tartotta első országos közgyűlését *Kauszer Gyula* szövetségi elnök elnöklete alatt. A közgyűlésen képviselve volt a szövetség összes eddig magalakult 76 vidéki szövetsége, valamint a budapesti 18 szakszövetség mintegy 300 kiküldöttei.

A kiküldöttek üdvözlése után elnök lelkes szavakban ecsetelte a szövetség első országos közgyűlésének jelentőségét és rámutatott arra, hogy milyen lelkesedéssel csatlakoznak az ország minden

szakmabeli építőiparosai a szövetséghez, mely egyben a munkaadók szervezetének diadalát jelenti.

Az elnöki megnyitó után *Koch* Károly alelnök összegezte a szövetség eddigi munkálkodásának eredményét, ami többek között: a teljesen elfajult munkáskérdések szolidáris rendezése; az építőipari munkaadók szervezetei által felállított munkaközvetítők, egységes munkarend és bér megállapítása, munkásokat továbbképző szakegylet, saját hivatalos politikai közlöny és ami a fő, a munkaadók közt a szolidaritás érzésének kiépítése, mely téren máris jelentős eredményeket ért el a szövetség. Ezután a szövetség jövő feladatait ismertette.

A közgyűlés megválasztotta vidéki alelnöknek *Hlattky Schlichter* Lajos győri építőmestert, továbbá megválasztotta a negyven tagból álló szövetségi tanácsot, melyben úgy a budapesti, mint a vidéki szövetségek képviselve vannak.

Megválasztottak: Tanácsstagok: alelnök (vidéki) *Hlattky Schlichter* Lajos. Budapestiek: *Báthory* István, *Bloch* Leó, *Jakabffy* Ferenc, *Szilágyi* Lajos, *Nándor* Pál, *Trautmann* Róbert, *Weisinger* György, *Kiss* J. Jenő, *Madary* Gábor, *Farkas* Gyula, *Fock* Géza, *Fried* Zsigmond, *Klopper* Jakab, *Krumpholz* Mihály, *Dämpf* Károly, *Schön* Adolf, *Justus* Dezső, *Langer* Ignác, *Frey* Ferenc, *Kovács* Ernő, *Takács* László, *Fischer* Sándor. Vidékiek: *Reisinger* Sándor Arad, *Dusoiu* György Brassó, *Tóth* István Debrecen, *Wind* István Eger, *Remenyik* Károly Kolozsvár, *Zaboretzky* Ferenc Kecskemét, *Ungár* Mór Miskolc, *Szalay* Ferenc Nagyszeben, *Rendes* Vilmos Nagyvárad, *Pisszer* János Nyiregyháza, *Károlyi* Jenő Pécs, *Feigler* Sándor Pozsony, *Ullein* József Sopron, *Matskovits* Titusz Szabadka, *Ligeti* Béla Szeged, *Müller* Ede Szombathely, *Bonn* Nándor Temesvár, *Sinka* Ferenc Esztergom. Számvizsgálók lettek: *dr. Erős* Sándor, *Wellisch* Arnold és *Sziklai* Zsigmond.

Ezután több fontos tárgy került tárgyalás alá, köztük a munkaközvetítők felállítása. Hosszas vita fejlődött ki, melyben résztvettek: *Rendes* Vilmos (Nagyvárad), *Heinrich* Viktor (Szatmár), *Lentz* Sándor (Kaposvár), *Csótó-Nagy* István (Hódmezővásárhely), valamint *Koch* Károly alelnök. A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a szövetségi munkaközvetítőket az egész országban azonnal felállítják. Ezután a folyó évi költségvetést terjesztették be, melyet egyhangulag elfogadtak.

A folyó évi vándorgyűlés tekintetében elfogadták a nagyváradi

építőiparosok meghívását. Majd az indítványokra tértek át, melyek nagyrészt a szövetség tanácsához utasították. Ezután elnök megköszönve a vidéki kiküldöttek megjelenését, az ülést bezárta. Délben a Royal-szálló nagytermében 300 terítékű ebéd volt, amelyen számos felköszöntőben az összetartás szükségességét hangoztatták.

A közgyűlés táviratilag üdvözölte Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert, Andrassy Gyula gróf belügyminisztert és Szerényi József államtitkárt.

Beadási tervek kelleke. *Életbelép 1907. április 15-én.*

A fővárosi közmunkák tanácsa 1907. évi február hó 5-én, 115/907. sz. a. kelt átiratával hozzájárult az építési tervek kiállítására vonatkozólag, a középítési bizottság javaslatára, a tanács által is elfogadott intézkedések határozat-erőre való emeléséhez.

Ennek folytán a tanács az építésügyi szabályzat kiegészítésekép határozatilag a következőket mondja ki:

A helyszínrajzok beltelkekre vonatkozólag $1'' = 10^0$ azaz 1 : 720-hoz, kültelkekre vonatkozólag $1'' = 20^0$ azaz 1 : 1440 léptékben készítenők. A helyszínrajzokon a beépítendő telkekkel közvetlen szomszédos telkek tulajdonosainak neve és lakása feltüntetendő. Alap-, metszet- és homlokrajzok csak 1 : 100 arányban, a részletrajzok pedig oly méretben készítenők, hogy azokból a szerkezet minden tekintetben megítélhető legyen.

Az összes rajzok megfelelő felírásokkal a magassági, szélességi, vastagsági és hossz méret-jegyekkel látandók el.

Az alaprajzokba beirandó, hogy az egyes helyiségek mily célra fognak szolgálni.

A terveken a feliratok és jelzések könnyen olvasható egyszerű betűkkel legyenek írva.

A terveken az újonnan építendő részek világos vörös, — a fennállók szürke, — a lebontandók sárga, — vasrészek sötétkék, — körészek világoskék, — románcement falazat vörösbarna, — portlandcement-falazat lila, — rabitz és vasbeton-falazatok pedig zöld színnel festendők. A tervek és írásbeli melléklete 21 cm. széles és 34 cm. hosszú alakban hajtandók össze s vagy erős rajzpapíron, vagy rajzvászonon állítandók ki. A tervek vászonra is fel lehetnek ragasztva, fényérzékeny papiroson előállított fénymásolatok, közönséges másoló-, szalma- vagy írópapíron rajzolt tervek nem fogad-

atnak el. Kivételnek csakis a vasszerkezetek részlettervei tekintetében van helye, mely tervek ezentul is fénymásolatokban bemutathatók, kiköztetvén azonban az, hogy azok fehér alapon fekete vonalakkal készítve legyenek.

Túlságos nagy terjedelmű tervek lehetőleg mellőzendők. E tekintetben irányadó, hogy egy lapon legfeljebb az illető épület két rajza legyen. A tervek, vagy a tervező-építész, vagy más jogosult szakértő által aláírandók.

Oly tervek, melyek a fentebbi kellékeknek, habár csak külalak, méret vagy kiállítási anyag tekintetében pontosan meg nem felelnek, hivatalból érdemleges megbirálás nélkül visszautasíttatnak.

A tanács ezen rendelkezések hatálybalépte idejéül 1907. évi április hó 15. napját állapítja meg és utasítja a tan. III. osztályát és a mérnöki hivatalt, hogy a most elrendeltek megtartásáról gondoskodjanak.

A vakolási és használati engedélyek kiadása ügyében a mult évben megkezdett, de a munkaviszonyok miatt visszamaradt építkezéseknél, fölterjesztést intéztünk a Fővárosi Közmunkák Tanácsához, melyre nézve a következő elintézést nyertük:

Fővárosi közmunkák tanácsa. 953/1907. sz. Kivonat a fővárosi közmunkák tanácsa 1907. évi április hó 4-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Tárgy: A budapesti építőmesterek, kőműves-, kőfaragó- és ácsmesterek ipartestületének kérelme az iránt, hogy a mult évben az építőiparra súlyosan nehezedett munkás-sztrájkokra való figyelemmel, az 1906. augusztus hava óta megkezdett építkezéseknél a vakolhatás és használatba vétel kérdéseiben, a rendkívüli viszonyok által okadatolt méltányosság szempontja nyerjen érvényesülést. H.: A tanács készségeggel méltányolja azon válságos helyzetet, amelybe az építőipart, a kapcsolatos ipari ágakat, valamint a főváros lakásügyi viszonyait a mult évben beállott rendkívüli munkás-sztrájkok juttatták és figyelemmel arra, hogy az építésügyi szabályzatnak az épületek vakolására és használatba vételére vonatkozó előírásai, 1905. évi 1217. sz. függelék, rendelkezésükben normális viszonyokat tartanak szem előtt, kijelenti, hogy a kérdésben levő sztrájkok által elbirálást érdemlő helyzetben folyamatba tett építkezéseknél készségeggel fogja a legmesszebbmenő méltányosságot

gyakorolni s az egyes felmerülő ügyeket esetről-esetre, a megállapított tényekhez és az építmény állapotához képest, fenti szempont érvényesítésével fogja elbírálni. Erről a műszaki osztály és a folyamodó ipartestület jkvi kivonaton értesítetik. Kmf. Br. *Gromon* alelnök.

A munkaadók szövetkezésében rejlő erő. A szövetkezett építőmesterek egyike az utóbbi időben eszközölt építkezésnél alkalmi üzlettársainak kényszerítő hefolyása alatt a szerződés 2-ik és 4-ik pontját megsértette, mire a nyolcas végrehajtó-bizottság egyhangulag elhatározta, hogy az illető ellen a megtorló eljárást érvényesíteni fogja. Az ügy ezen stádiumában a szövetkezésben rejlő erőt örvendetesesen bizonyító fordulat állott be. Tagtársunk megjelent a 8-as végrehajtó-bizottság előtt, beismerte a szövetkezet elveitől megtörtént eltántorodását és önként felajánlotta a legteljesebb mértékben való expiacióját és a szervezet által meghatározandó elégtételadásnak módját elfogadta.

Miután a szervezet vezetősége az ügy nagyságának megfelelő elégtételt megszabta, a tagtárs ennek eleget tett, s ily módon az ügy a szövetkezeti szellemhez hiven befejezést nyert.

Az építész cím használata. Az ezen ügyre nézve lapunk 77. számában *Sziklai* Zsigmond szerkesztőnkől megjelent nyílt levél kapcsán alábbiban közöljük a kereskedelmi miniszterium harmadfokú határozatát, mely ezen ügyre vonatkozik.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter 11063/IV. B. sz. Budapest székesfőváros tanácsának H. J. budapesti lakos ellen a valóságnak meg nem felelő jelző használata miatt indított iparkihágási ügyben a székesfőváros tanácsa részéről 1906. október hó 20-án 165,710. szám alatt hozott s az elsőfokú iparhatósági ítélettel egybehangzó másodfokú ítéletet, mely a vádlottat azért, mert egy általa készített tervrajzon építésznek írta magát alá, holott csak kisebb kőműves munkák végzésére jogosító iparengedélylyel rendelkezik, az 1884. XVII. t.-c. 58. §-ába ütköző kihágás miatt ugyanazon törvény 157. §. a) pontja alapján 50 kor. pénzbüntetéssel, illetve megfelelő elzárással bünteti, panaszlott részéről a törvényes határidőben beadott felelkezés következtében felülvizsgálat alá vettem. Ennek

eredményéhez képest az idézett másodfokú iparhatósági ítéletet ezennel harmadfokúlag megváltoztatom s panaszlottat az ellene emelt kihágás vádja és következményeinek terhe alól felmentem. Mert: az építész cím használata, valamint az építészeti feladatok (tervezés és költségvetés) készítése stb. ez idő szerint sem szabályozva, sem minősítéshez vagy engedélyhez kötve nincs, tehát az „építész” cím használata büntetendő cselekménynek nem minősül.

Ezen ügyet a *Magyar Mérnök és Építészegylet* építész szakosztályának f. hó 8-án tartott ülésén *Sándy Gyula* ipariskolai tanár szóvá tette, méltatlankodásának kifejezést adva, hogy az államhatalom nem védi meg azokat, kik 16 évi tanulmány után nagy nehézséggel nyerik el építész okleveleiket. Felkéri a szakosztályt, hogy a választmány útján írjon át a műegyetem rektorához, hogy tegye meg a lépéseket, hogy okleveleinek érvényt szerezve, az építész cím ne legyen bitorolható. *Nagy Virgil* műegyetemi tanár feleslegesnek tart minden lépést, mert a miniszteri döntés, melyből kifolyólag a mozgalom megindult, semmi újat nem tartalmaz; ha a műszaki kamaráról szóló törvény meglesz, úgy a címkérdés is elintézés nyer. *Sziklai Zsigmond* kijelenti, hogy nem fogadja el előtte szólók véleményeit, a műegyetem rektorához már nyílt levél útján fordult, ott orvoslást nem kaphatunk, mert *Jónás Ödön* e. i. rektor szerint a műegyetemi tanács nem tehet semmit. Nézete szerint az építész címkérdés nincs rendezve, csak a mérnöké, ezt is a vallás- és közoktatásügyi miniszterium ideiglenesen rendeletileg rendezte, még pedig a műegyetemi tanács meghallgatásával és annak hozzájárulásával; ha az építész cím rendezése ahhoz hasonlóan rendeltetnék, úgy ezt a tanács a maga részéről szívesen látná és hozzá is járulna. *Sziklai* nézete szerint a műegyetemi tanács felfogása helytelen, mert monarchikus államban a címek adományozása Ő Felsége joga lévén, ezen jogát királyi elhatározással a műegyetemre átruházta, tehát mindenki, akit az építésznek el nem ismer, az építész címet bitorolja. Javasolja, hogy a rokonegyesületekkel a Magyar Építőművészek Szövetségével és a Magyar Építőmesterek Egyesületével egyetemben a nagy nyilvánosság érdeklődésének felhívásával monstre-deputáció keresse fel a kereskedelemügyi minisztert, mely a tarthatatlan állapot feltárásával őt arra kéri, hogy a műszaki kamaráról szóló törvényjavaslatot, amelyet a műszaki tanács már letárgyalt, mielőbb nyújtsa be a képviselőházban és gondoskodjék arról, hogy az mielőbb törvénynyé váljék. Rámutat, hogy 3 évvel ezelőtt, midőn Tisza gróf

miniszterelnök a fogtechnikusoknak a fogorvosi jogot adományozta, az érdekelt orvosok őt e sérelmes tettének visszaszívására kényszerítették. Ugyanigy kell nekünk is eljárunk. A visszas helyzetet, hogy megtorlás nélküli mindenki az építési címet felvehesse, nem szabad tovább egy napig sem túrnunk, mert eddigelé a címbitorlás mindig büntetett és csak most mondatott ki, a két alsó fórum marasztaló végzésével szemben, hogy az építész cím használata nem büntetendő. — *Jakabffy* Ferenc nemcsak Sziklai indítványát fogadja el, de külön intézkedést indítványoz a sérelmes miniszteri döntés megmástitására. Miután a tárgyhöz még *Bodola* Lajos m. e. tanár, *Ney* Béla miniszteri tanácsos, elnök, *Pogány* Mór és *Goll* Elemér hozzászóltak, Sziklai indítványát a szakosztály egyhangulag elfogadta. *Jakabffy* pedig a jövő ülésre halasztani kéri határozati javaslatának tárgyalását, amikor a sérelmes miniszteri döntés kezében lesz; ez ajánlata határozattá emeltetett.

A sztrájkoló kőmíves- és ács munkások terrorizmusa ellen dr. Boda Dezső főkapitány a következő rendeletet adta ki:

„A kőmíves- és ács munkások már több hónap óta tartó munkaszünetelése alatt, főleg az utóbbi napokban több esetben előfordult, hogy a szünetelő vagy kizárt munkások azokat a társaikat, akik munkába állottak, nemcsak rábeszéléssel, hanem fenyegetés és tetteges erőszak alkalmazásával is megakadályozták a munka folytatásában. Az ilyen erőszakos cselekmények törvénytelenége nem szorul bővebb magyarázatra. A munka szabadsága, az egyéni szabadság elve és a közrend érdeke egyaránt megkövetelik, hogy a békésen dolgozni kívánó munkás bármely részről jövő zaklatás és erőszak ellenében, a leghathatósabb hatósági védelemben részesüljön. Ezért e részben rám ruházott törvényes felelősségem és kötelességem tudatában minden rendelkezésemre álló intézkedéssel oda fogok hatni, hogy a törvények uralmát az ilyen türhettefen erőszak ellenében is a legteljesebb mértékben biztosítsam. Figyelmeztetem tehát a szünetelő munkásokat, hogy a bérmozgalomnak a törvény által megengedett korlátait tul ne lépjék, ellenkező nézetén lévő, dolgozni szándékozó vagy már munkába állott társaik zaklatásától, a fenyegetés vagy erőszak bármely módjának alkalmazásától tartózkodjanak. Intézkedést tettem, hogy az államrendőrség közegei a fent jelzett erőszakos cselekmények elkövetését, az

egyéni szabadság és a közrend bárminemű megzavarását teljes erővel és minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel megakadályozzák, egyúttal pedig a bűncselekmények elkövetői ellen a megtorló eljárást azonnal és kellő erélylyel megindítják.“

Az építész províziója. K. A., aki egy építésnél az építési munkálatok teljesítésével s az építés ellenőrzésével volt megbízva, egy céggel, amely a fürdőberendezés készítésére ajánlattevő fél volt, abban állapodott meg, hogy a vállalkozó cég neki (K. A.-nak) a vállalat elnyerése esetén jutalmat, províziót fizessen. Az építetők erről tudomást szerezve, megvonták K. A.-tól a megbízást; miért ez a részére szerződésben biztosított javadalmazásnak megtérítése iránt az építetők ellen pert indított. A Curia ezen perben kimondotta, hogy a szerződésnek be nem töltése miatt *kártérítést rendszerint csakis a szerződéshez hű fél igényelhet.*

A bizalmon alapuló megbízási viszonyból következik, hogy az, aki más ügyének ellátására vállalkozott, attól a harmadiktól, akivel a megbízásból kifolyólag, a megbízó érdekében ügyletet létesíteni kíván, a maga részére jutalmat vagy egyéb előnyt megbízójának tudta és beleegyezése nélkül ki nem köthet; mert az a megbízással járó köteles hűség és tisztesség megsértése. (Curia 293/1906. sz.)

Az utca felszínének emelése nem ok kártérítésre. A székesfővárosban az utcák lejtzíni magassága az 1870. X. t.-c. 14. §. e) pontja értelmében 24 láb (7. m. 58 cm.) Házat vevők előtt tudott, vagy kellő utánjárással megtudható volt, hogy a székesfőváros utcái mily lejtzíni magasságra fognak helyeztetni s így a ház vételekor az utcai szint emeléséből reájuk hárulható anyagi hátrányt módjukban állott számításba venni; ha ezt nem tették, e mulasztásukért a fővárostól, mint aki az utca emelését saját hatáskörében törvényes utasításra eszközölte, kártérítést nem követelhetnek. (Curia 10099. 1905. sz.)

miniszterelnök a fogtechnikusoknak a fogorvosi jogot adományozta, az érdekelt orvosok őt e sérelmes tettének visszaszívására kényszerítették. Ugyanigy kell nekünk is eljárunk. A visszas helyzetet, hogy megtorlás nélküli mindenki az építési címet felvehesse, nem szabad tovább egy napig sem túrnunk, mert eddigelé a címbitorlás mindig büntetett és csak most mondatott ki, a két alsó fórum marasztaló végzésével szemben, hogy az építész cím használata nem büntetendő. — *Jakabffy* Ferenc nemcsak Sziklai indítványát fogadja el, de külön intézkedést indítványoz a sérelmes miniszteri döntés megmásítására. Miután a tárgyhöz még *Bodola* Lajos m. e. tanár, *Ney* Béla miniszteri tanácsos, elnök, *Pogány* Mór és *Goll* Elemér hozzászóltak, Sziklai indítványát a szakosztály egyhangulag elfogadta. *Jakabffy* pedig a jövő ülésre halasztani kéri határozati javaslatának tárgyalását, amikor a sérelmes miniszteri döntés kezében lesz; ez ajánlata határozattá emeltetett.

A sztrájkoló kőmíves- és ács munkások terrorizmusa ellen dr. Boda Dezső főkapitány a következő rendeletet adta ki:

„A kőmíves- és ács munkások már több hónap óta tartó munkaszünetelése alatt, főleg az utóbbi napokban több esetben előfordult, hogy a szünetelő vagy kizárt munkások azokat a társaikat, akik munkába állottak, nemcsak rábeszéléssel, hanem fenyegetés és tetteges erőszak alkalmazásával is megakadályozták a munka folytatásában. Az ilyen erőszakos cselekmények törvénytelenége nem szorul bővebb magyarázatra. A munka szabadsága, az egyéni szabadság elve és a közrend érdeke egyaránt megkövetelik, hogy a békésen dolgozni kívánó munkás bármely részről jövő zaklatás és erőszak ellenében, a leghathatósabb hatósági védelemben részesüljön. Ezért e részben rám ruházott törvényes felelősségem és kötelességem tudatában minden rendelkezésemre álló intézkedéssel oda fogok hatni, hogy a törvények uralmát az ilyen túrhetetlen erőszak ellenében is a legteljesebb mértékben biztosítsam. Figyelmeztetem tehát a szünetelő munkásokat, hogy a bérmozgalomnak a törvény által megengedett korlátait tul ne lépjék, ellenkező nézetten lévő, dolgozni szándékozó vagy már munkába állott társaik zaklatásától, a fenyegetés vagy erőszak bármely módjának alkalmazásától tartózkodjanak. Intézkedést tettem, hogy az államrendőrség közegei a fent jelzett erőszakos cselekmények elkövetését, az

egyéni szabadság és a közrend bárminemű megzavarását teljes erővel és minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel megakadályozzák, egyúttal pedig a bűncselekmények elkövetői ellen a megtorló eljárást azonnal és kellő erélylyel megindítsák.“

Az építész proviziója. K. A., aki egy építésnél az építési munkálatok teljesítésével s az építés ellenőrzésével volt megbízva, egy céggel, amely a fürdőberendezés készítésére ajánlattevő fél volt, abban állapodott meg, hogy a vállalkozó cég neki (K. A.-nak) a vállalat elnyerése esetén jutalmat, proviziót fizessen. Az építetők erről tudomást szerezve, megvonták K. A.-tól a megbízást; miért ez a részére szerződésben biztosított javadalmazásnak megtérítése iránt az építetők ellen pert indított. A Curia ezen perben kimondotta, hogy a szerződésnek be nem töltése miatt *kártérítést rendszerint csakis a szerződéshez hű fél igényelhet.*

A bizalmon alapuló megbízási viszonyból következik, hogy az, aki más ügyének ellátására vállalkozott, attól a harmadiktól, akivel a megbízásból kifolyólag, a megbízó érdekében ügyletet létesíteni kíván, a maga részére jutalmat vagy egyéb előnyt megbízójának tudta és beleegyezése nélkül ki nem köthet; mert az a megbízással járó köteles hűség és tisztesség megsértése. (Curia 293/1906. sz.)

Az utca felszínének emelése nem ok kártérítésre. A székesfővárosban az utcák lejtészini magassága az 1870. X. t.-c. 14. §. e) pontja értelmében 24 láb (7. m. 58 cm.) Házat vevők előtt tudott, vagy kellő utánjárással megtudható volt, hogy a székesfőváros utcái mily lejtészini magasságra fognak helyeztetni s így a ház vételekor az utcai szint emeléséből reájuk hárulható anyagi hátrányt módjukban állott számításba venni; ha ezt nem tették, e mulasztásukért a fővárostól, mint aki az utca emelését saját hatáskörében törvényes utasításra eszközölte, kártérítést nem követelhetnek. (Curia 10099. 1905. sz.)

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

B
19
80